

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: E. B.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem 225 08 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 9. 2021 č. j. X, o starobní důchod
takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 30. 4. 2021 č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o český starobní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 28 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o důchodovém pojištění s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 883/2004 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 987/2009. Rozhodnutí ČSSZ ze dne 30. 4. 2021 žalovaná potvrdila. Žalobkyně namítala chybný výklad spočívající ve zjištění obsaženém v § 28 zákona o důchodovém pojištění, a to stanovením chybného pojistného období bez zohlednění dob mateřské dovolené, nemocenské, doby podléhající pojištění na Okresním pracovním úřadu a rehabilitace a namítala také chybný výklad článku 6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 883/2004 a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 987/2009 a § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění,

který říká, že pojištěnec má nárok na starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odst. 1 a získal dobu pojištění nejméně 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození a vytkla ČSSZ pochybení při zjišťování skutkových zjištění, které vedly k tomu, že nebylo prokázáno, že pracovala ve škodlivých podmínkách za situace, kdy jí k takovému zjištění předurčuje její profese a podmínky. ČSSZ vydala chybné rozhodnutí tím, že nesečetla doby pojištění. Žalobkyně dále uvedla, že pracovala od 25. 11. 1975 bez přerušení do 20. 11. 1975 (poznámka soudu zřejmě se jedná o písarskou chybu), tedy 2 188 dnů, jako dělnice v Závodech valivých ložisek v Praze. Pracovala tam v hale s nadprůměrným hlukem nad přípustnou dávkou decibelů. Vyslovila podiv nad tím, proč škodlivé podmínky nejsou zaznamenány v evidenčním listu důchodového pojištění. Žalovaná nezohlednila také to, že podle § 32 bodu 2 zákona o důchodovém pojištění, činil důchodový věk u žen, které vychovaly tři děti 54 let. Podle odst. 2 tento věk činí 59 let. Podotkla, že se narodila 5. 3. 1956, vychovala 3 děti a v roce 2021 dosáhla 65 let a tedy důchodového věku.

2. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Konstatovala, že v námitkovém řízení vycházela z formuláře E 205 PL ze dne 31. 3. 2021 o dobách zaměstnání žalobkyně na území Polska s potvrzenou dobou pojištění v období od 1. 9. 1973 do 6. 10. 1975, dále od 21. 11. 1981 do 13. 5. 1996, dále od 1. 12. 2002 s přestávkami do 13. 2. 2013. Díky aplikaci článku 6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 883/2004 lze sečíst dobu pojištění získanou na území ČR a dobu pojištění získanou na území Polské republiky. Tím, že žalobkyně získala na území České republiky české doby pojištění a na území Polské republiky získala polské doby pojištění, ČSSZ pro vznik nároku na český starobní důchod přihlédla také k těmto zahraničním dobám pojištění s ohledem na článek 6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 883/2004, jež upravuje princip sčítání dob pojištění získaných v členských státech EU.
3. Žalovaná dále uvedla, že na území České republiky získala žalobkyně doby zaměstnání v období od 25. 11. 1975 do 20. 11. 1981 v počtu 2 188 dnů, tj. 5 roků a 363 dny. Na území Polska žalobkyně získala doby pojištění v období od 1. 9. 1973 do 6. 10. 1975, dále od 21. 11. 1981 do 13. 5. 1996 a dále od 1. 12. 2002 do 13. 2. 2013, v počtu 21 roků a 248 dnů doby pojištění. Součtem české a polské doby pojištění, žalobkyně k datu 5. 3. 2015, od něhož žádá o přiznání starobního důchodu, získala pro nárok a pro výši českého starobního důchodu celkem 27 roků a 246 dnů, a) místo potřebných 31 roků doby pojištění podle § 29 odst. 1 písm. g) zákona o důchodovém pojištění při dosažení důchodového věku v roce 2015, b) místo potřebných 30 roků doby pojištění bez náhradních dob pojištění (rozumí se výhradně z výdělečné činnosti) podle § 29 odst. 3 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Období, která nejsou zhodnocena a žalobkyně je uvádí v žalobě, nejsou v evidenci ČSSZ jako doby pojištění získané v ČR, ani nebyly potvrzeny polským nositelem pojištění.
4. K tvrzení žalobkyně, že pracovala v továrně na výrobu valivých ložisek v Praze ve škodlivém pracovním prostředí a nikdo tyto škodlivé pracovní podmínky nevzal v úvahu, odkázala žalovaná na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž je uvedeno, že české právní předpisy s účinností do 31. 5. 1992 rozlišovaly pro důchodové zabezpečení tři pracovní kategorie, z toho první dvě pracovní kategorie obsahovaly profese, které obsahovaly škodlivost pro zdraví pracovníků, kteří je vykonávali. Zaměstnavatel byl pak povinen výkon takového preferovaného zaměstnání zaznamenat do evidenčního listu důchodového zabezpečení. Důsledkem byl odlišný důchodový věk a nižší potřebná doba pojištění pro vznik nároku na český starobní důchod. Tehdejší zaměstnavatel žalobkyně –

Závody na valivá ložiska v Praze 10 – zaměstnání žalobkyně zařadilo do III. pracovní kategorie, pro kterou platily obecné podmínky pro dovršení důchodového věku i pro potřebnou dobu pojištění. Žalovaná dále uvedla, že důchodový věk žalobkyně při zohlednění výchovy tří dětí činí 59 let. Toho se žalobkyně dožila dne 5. 3. 2015. K tomuto dni však nezískala potřebnou dobu pojištění.

5. Žalovaná dále konstatovala, že je možnost získat nárok na důchod podle ust. § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění, které stanoví, že pojištěnec má nárok na český starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odst. 1 a získal dobu pojištění nejméně 20 roků a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození. K tomu žalovaná dále uvedla, že muž narozený stejně jako žalobkyně v roce 1956 dosáhl řádného důchodového věku v 63 letech a 6 měsících, tj. dnem 5. 9. 2019. Zvýšíme-li tento důchodový věk muže o dalších 5 let, dostaneme se k datu 5. 9. 2024 a podle § 29 odst. 3 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, kde se stanoví, že pojištěnec má nárok na český starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odst. 2 písm. b) – f) též, jestliže dosáhl věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození, a získal aspoň 15 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1. Muž narozený stejně jako žalobkyně v roce 1956 dosáhl řádného důchodového věku v 63 letech a 6 měsících, tj. dnem 5. 9. 2019. Zvýšíme-li tento důchodový věk muže o dalších 5 let, dostaneme se opět k datu 5. 9. 2024.
6. Krajský soud v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů, včetně zákonnosti správního řízení, které předcházelo jeho vydání, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud přitom postupoval podle § 51 odst. 1 s.ř.s. a rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení se na výzvu soudu dle citovaného zákonného ustanovení ve stanovené lhůtě nevyjádřili a nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání soudu nesdělili.
7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 31. 3. 2021 formulářem E 202 PL požádala o český starobní důchod. Žalobkyně pracovala jak na území České republiky, tak na území Polské republiky. Polský nositel pojištění zaslal žalované potvrzení o dobách zaměstnání žalobkyně na území Polska na formuláři E 205 PL ze dne 31. 3. 2021. Z něho se podává, že na území Polska získala žalobkyně doby pojištění v období od 1. 9. 1973 do 6. 10. 1975, dále od 21. 11. 1981 do 13. 5. 1996 a od 1. 12. 2002 do 13. 2. 2013, což je celkem 21 roků a 248 dnů doby pojištění. Z osobního listu důchodového pojištění žalobkyně plyne, že na území České republiky získala doby zaměstnání v období od 25. 11. 1975 do 20. 11. 1981, tedy 2 188 dnů, tedy 5 roků a 363 dny. Správní spis obsahuje rovněž potvrzení o tom, že žalobkyně od 25. 11. 1975 do 20. 11. 1981 pracovala jako dělnice v podniku ZVL Praha – koncernový podnik se sídlem Praha 10, přičemž dle evidenčních listů o době zaměstnání a výdělku bylo zaměstnání žalobkyně zařazeno jejím zaměstnavatelem do III. pracovní kategorie.
8. Podle článku 6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 883/2004, nestanoví-li toto nařízení, příslušné instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují:
 - získání, zachování, trvání nebo opětné nabytí nároku na dávky,
 - použití některých právních předpisů, nebo

- přístup k povinnému, dobrovolnému pokračujícímu nebo dobrovolnému pojištění nebo vynětí z něj, získáním dob pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení, přihlíží v nezbytném rozsahu k získaným dobám pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jakoby byly získány podle právních předpisů, které tato instituce uplatňuje.
9. Podle ust. § 29 odst. 1 písm. g) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 31 let a dosáhl důchodového věku v roce 2015. Podle ust. § 29 odst. 3 písm. a) téhož zákona, pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v odst. 1 písm. g) – k), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal aspoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1.
 10. Podle ust. § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, u pojištěnců narozených v období let 1936 – 1971 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu. Z přílohy k zákonu o důchodovém pojištění pak plyne, že žena narozená v roce 1956, která vychovala 3 děti, dovršila důchodového věku ve svých 59 letech, tedy žalobkyně dnem 5. 3. 2015.
 11. K žalobním námitkám žalobkyně krajský soud předně uvádí, že z evidenčního listu důchodového zabezpečení žalobkyně bylo zjištěno, že žalobkyni vykonávané zaměstnání v podniku Závody na valivá ložiska, koncernový podnik, se sídlem v Praze 10, bylo zaměstnavatelem žalobkyně zařazeno do III. pracovní kategorie, pro kterou platily obecné podmínky pro dovršení důchodového věku i pro potřebnou dobu pojištění. Námitka žalobkyně, že v uvedeném podniku pracovala ve škodlivém prostředí a nikdo tyto škodlivé pracovní podmínky nevzal v úvahu, není tedy důvodná. Soud dále činí závěr, že k datu 5. 3. 2015, kdy žalobkyně dovršila důchodového věku, jak výše uvedeno, součtem české a polské doby pojištění, získala žalobkyně pro nárok a pro výši českého starobního důchodu celkem 27 roků a 246 dnů. Nezískala proto potřebných 31 roků doby pojištění podle výše citovaného ust. § 29 odst. 1 písm. g) zákona o důchodovém pojištění při dosažení důchodového věku v roce 2015. Stejně tak nezískala ani potřebných 30 roků doby pojištění bez náhradních dob pojištění, tedy výhradně z výdělečné činnosti, podle citovaného § 29 odst. 3 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. K námitce žalobkyně, že nebyla zhodnocena období, která specifikovala v žalobě, pak k tomu soud uvádí, že ani tato námitka není důvodná, neboť žalobkyni specifikovaná období nejsou evidována u České správy sociálního zabezpečení jako doby pojištění získané v České republice, a ani nebyly potvrzeny polským nositelem pojištění v předmětném formuláři E 205 PL ze dne 31. 3. 2021. Žalobkyně nedoložila, že by v jí vymezeném období pracovala na území České republiky nebo na území Polské republiky.
 12. Soud souhlasí s žalovanou dále v tom, že ust. § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění stanoví, že pojištěnec má nárok na český starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odst. 1 a získal dobu pojištění nejméně 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození. Jestliže muž narozený jako žalobkyně, tedy v roce 1956 dosáhl řádného důchodového věku v 63 letech a 6 měsících, tedy dnem 5. 9. 2019 a zvýší-li se tento důchodový věk dle citovaného ustanovení o dalších 5 let, pak se dostáváme k datu nároku na starobní důchod podle uvedeného zákonného ustanovení k datu 5. 9. 2024. K témuž datu se dostáváme i při aplikaci § 29 odst. 3 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o

důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož, pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v odst. 2 písm. b) až f), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození, a získal aspoň 15 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1. Muž narozený stejně jako žalobkyně v roce 1956, dosáhl řádného důchodového věku v 63 letech a 6 měsících, tedy dnem 5. 9. 2019. Zvýší-li se tento důchodový věk muže o dalších 5 let, dostáváme se k datu 5. 9. 2024. Žalovaná správně poznamenala, že pokud žalobkyně v budoucnu dovrší tento zvýšený důchodový věk v roce 2024, může být posouzena její nová žádost o český starobní důchod.

13. Na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že žaloba žalobkyně není důvodná a ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.
14. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalované jednak prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly, jednak podle § 60 odst. 2 s.ř.s. ve věcech důchodového pojištění správnímu orgánu náhrada nákladů řízení nenáleží, ani v případě plného úspěchu ve věci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.03.2022

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně